

VŠĮ KLAIPĖDOS PSICHIKOS SVEIKATOS CENTRO DARBUOTOJŲ, SUSIDŪRUSIŲ SU GALIMA KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMA VEIKA, ELGESIO TAISYKLIŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VŠĮ Klaipėdos psichikos sveikatos centro (toliau – Centro) darbuotojų, susidūrusių su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, elgesio taisyklių aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja, kaip privalo elgtis Centro darbuotojai, Centre susidūrę su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika arba gavę apie tai informacijos.

2. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžimai:

2.1. **Korupcinio pobūdžio nusikalstama veika** – kyšininkavimas ir papirkimas suprantami taip, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse.

2.2. **Centro darbuotojas (toliau – Darbuotojas)** – Centre pagal darbo sutartį dirbantis arba praktiką atliekantis asmuo.

2.3. **Įgaliotasis darbuotojas** – Centro už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą paskirtas atsakingas asmuo.

2.4. Kitos Apraše vartojamos sąvokos yra suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatyme, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

3. Aprašo nuostatos privalomos visiems Centro darbuotojams.

II. DARBUOTOJO VEIKSMAI, SUSIDŪRUS SU GALIMA KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMA VEIKA

4. Bet kurių asmenų Darbuotojo atžvilgiu atliekami veiksmai, kurie galėtų būti traktuojami kaip korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, Centro veikloje negali būti toleruojami, o Darbuotojas turi aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos.

5. Darbuotojas privalo elgtis kompetentingai ir nedaryti nieko, kas padėtų papirkėjui apsispręsti. Nereikalauti ir neprovokuoti asmens duoti kyšio. Elgtis ramiai, savo atsisakymą išreikšti aiškiai ir trumpai, vengti diskusijų.

6. Darbuotojas, esant šio Aprašo 4 punkte nurodytoms aplinkybėms, asmenims turi paaiškinti, kad ir bet koks siūlymas, užuomina ar pažadas, susijęs su korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos turiniu taip pat gali būti traktuojamas kaip neteisėtas veiksmas ir įspėti, kad už jį gresia baudžiamoji atsakomybė.

7. Asmeniui, Centre siekiančiam gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, Darbuotojai privalo nurodyti, kad jam paslaugos yra nemokamos, jei jo apsilankymas atitinka Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje nustatytas valstybės laiduojamos (nemokamos) sveikatos priežiūros teikimo sąlygas. Jei asmuo kreipiasi nesilaikydamas Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje nustatytų valstybės laiduojamos (nemokamos) sveikatos priežiūros teikimo sąlygų, jam Darbuotojas turi paaiškinti, kokia Centre yra mokamų (iš dalies mokamų) paslaugų teikimo tvarka ir nurodyti, kur jis Centre gali susipažinti su tokia tvarka.

8. Asmeniui, kuris išreiškė norą savanoriškai (tiesiogiai ar per kitus fizinius ar juridinius asmenis) finansiškai ar kitokia turtine išraiška padėti Darbuotojui ar Centrai už suteiktas paslaugas, turi būti paaiškinta, kad tą jis gali padaryti tik skirdamas paramą ar labdarą vadovaujantis Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nuostatomis.

9. Jei pinigai ar kiti daiktai buvo palikti netyčia, paprašyti asmens kuo greičiau juos pasiimti. Jei asmuo, neatsižvelgdamas į Darbuotojo prieštaravimą, paaiškinimą ir įspėjimą, savo veiksmais

padarė galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, Darbuotojas turi apie tai nedelsdamas informuoti tiesioginį vadovą ir išsikviesti Įgaliotąjį darbuotoją, o šiam nesant – pateikti pranešimą skubios pagalbos tarnybų telefonu numeriu 112 (Rekomenduojamas pranešimo turinys – 1 priedas).

III. ĮGALIOTOJO DARBUOTOJO VEIKSMAI, GAVUS PRANEŠIMĄ APIE GALIMĄ KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMĄ VEIKĄ

10. Įgaliotasis darbuotojas, gavęs žodinę ar rašytinę informaciją (toliau – pranešimas) apie galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką:

10.1. nuvykęs į vietą, išsiaiškina asmens ketinimus, jei galimai korupcinio pobūdžio nusikalstama veika tebevykdoma, įvertina riziką. Asmenys, teikdami kyšį darbo funkcijų atlikimo metu, siekia paveikti sprendimus, tikėdamiesi jiems palankaus sprendimo, todėl turi būti vertinami kaip potencialūs pažeidėjai, o jų duodamas kyšio dalykas turi būti tinkamai įvertintas. Visais atvejais įspėja galimą kyšio davėją apie gresiančią baudžiamąją atsakomybę;

10.2. įvertinęs pranešimo turinį ir nustatęs galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, nedelsdamas informuoja įstaigos vadovą ir susisiečia skubios pagalbos tarnybų telefonu numeriu 112 bei imasi visų priemonių galimai nusikalstamai veikai sustabdyti ir fiksuoti:

10.2.1. informuoja kyšio davėją, kad jis turės palaukti, kol atvyks policijos pareigūnai. Jei kyšio davėjas pasišalino iš įvykio vietos, visą informaciją perduoda atvykusiems policijos pareigūnams;

10.2.2. jei įmanoma, nustato kyšio dalyką – koks tai daiktas, jei pinigai – kiek ir kokių kupiūrų, koks jų nominalas, kokia valiuta, kiekis, į ką įdėta, įpakuota (pvz., į maišelį, voką ir pan.), su kokiais dokumentais ar daiktais pateiktas ir kitus svarbius požymius. Svarbu tai, kada tiksliai ir kur buvo įdėtas / paliktas kyšis (pvz., atneštuose dokumentuose, kabinete ant stalo ar po stalu ir pan.);

10.2.3. imasi priemonių galimai įvykio vietai apsaugoti iki atvyks policijos pareigūnai. Jeigu pinigai, daiktai buvo palikti ant stalo, įkišti į stalčių ar numesti ant žemės, rasti automobilyje, drabužių kišenėse, palikti juos ten, kur yra. Neliesti rankomis (negalima perskaičiuoti pinigų kupiūrų) ir stengtis užtikrinti, kad ir kiti asmenys nieko neliestų. Svarbu paduotą kyšį laikyti papirkėjui matomoje, bet nepasiekiamoje vietoje (siekiant, kad jis nebūtų sunaikintas) iki atvyks policijos pareigūnai. Nepažeidžiant asmens privataus gyvenimo neliečiamybės galima įvykį fiksuoti garso ar vaizdo įrašu.

10.2.4. jei yra asmenų, kurie galėjo matyti galimą papirkimo ar bandymo papirkti faktą, užsirašyti jų duomenis (vardas, pavardė) ir kontaktinius duomenis (kuriais būtų galima susisiekti), esant galimybei paprašyti palaukti, kol atvyks policijos pareigūnai;

10.3. įvertinęs pranešimo turinį ir nustatęs, kad nepadaryta galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika arba asmuo po Darbuotojo ir Įgaliotojo asmens įspėjimo apie baudžiamąją atsakomybę atsisakė tolimesnių galimai nusikalstamų veiksmų ir nekilo jokių pasekmių, nedelsiant informuoja įstaigos vadovą, pateikdamas užpildytą Pranešimą apie galimai padarytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką (2 priedas).

11. Įgaliotas darbuotojas iki atvyks policijos pareigūnai raštu užpildo Pranešimą apie galimai padarytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką (2 priedas), instruktuoja Darbuotoją apie tolimesnių veiksmų eigą.

12. Atvykus policijos pareigūnams Įgaliotas darbuotojas užtikrina pagalbą pareigūnams atliekant aplinkybių tyrimą ir bendradarbiauja su tyrimą atliekančiais pareigūnais.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13. Įgaliotasis darbuotojas privalo per 5 darbo dienas informuoti atsiųsdamas Aprašo 2 priede nurodytą formą su nuasmenintais duomenimis:

13.1. apie Aprašo 10.2 papunktyje nurodytą atvejį Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija) padalinį, atsakingą už korupcijos prevenciją, pranesk@sam.lt ir Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą (toliau – STT) elektroniniu paštu pranesk@stt.lt;

13.2. apie Aprašo 10.3 papunktyje nurodytą atvejį Sveikatos apsaugos ministerijos padalinį, atsakingą už korupcijos prevenciją, elektroniniu paštu pranesk@sam.lt.

14. Su Taisyklėmis visi Centro Darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

15. Įgaliotasis darbuotojas praveddamas antikorupcinius ar kitus mokymus primena Darbuotojams Aprašo tvarką.

16. Centro vyriausiasis gydytojas privalo užtikrinti, kad Centro patalpose (vietose, kur Centro lankytojų srautas didžiausias) būtų viešai paskelbtas Aprašas, nurodyta galimybė asmenims ir Darbuotojams, susidūrusiems su galima korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, skambinti skubios pagalbos tarnybų telefono numeriu 112, Centro informaciniuose centruose būtų iškabinta STT parengta atmintinė su paaiškinimais dėl pareigos pranešti apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas, nurodyti Įgaliotojo darbuotojo kontaktai (telefonas, el. pašto adresas, kabineto numeris).

1 priedas. Rekomenduojamas pranešimo turinys apie galimai padarytą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką

**REKOMENDUOJAMAS PRANEŠIMO TURINYS
SKUBIOS PAGALBOS TARNYBŲ TELEFONO NUMERIU 112
APIE GALIMAI PADARYTĄ KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMĄ VEIKĄ**

1. Prieš kiek laiko (kada) įvyko arba tebevyksta veika (pvz.: reikalaujama atnešti kyši, kyšio dalykas dar neperduotas ir kt.).
2. Nurodyti planuojamos, vykdomos ar įvykdytos galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos padarymo vietą: adresą, įstaigos pavadinimą, skyriaus pavadinimą, kabinetą ir kt.
3. Planuojančio ar vykdančio galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką asmens duomenys (vardas, pavardė). Kur šiuo metu yra ar gali būti šis asmuo (pvz.: vietoje, iš gydymo įstaigos pasišalino ir pan.). Nurodyti kitas aplinkybes, galinčias padėti identifikuoti šiuos asmenis bei asmenis, galinčius suteikti reikšmingos informacijos apie planuojamos, daromos ar padarytos galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos aplinkybes.
4. Asmens duomenys (vardas, pavardė) ir pareigos, kuriam siūlomas ar duotas kyšis (vadovas, padalinio vadovas, specialistas ar kt.).
5. Koks kyšio dalykas (pinigai, vokas su nenustatytu turiniu, meno kūrinys, nuolaidų kuponas, kt.). Jei įmanoma nustatyti vizualiai, neliečiant kyšio dalyko, nurodyti jo galimą turtinę vertę.
6. Pranešančio asmens apie planuojamą, daromą ar padarytą galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką duomenys (vardas, pavardė), pareigos, kontaktiniai duomenys (telefono numeris, jei skiriais nuo telefono numerio, kuriuo pranešama apie nusikalstamą veiką).

2 priedas. Pranešimas apie galimai padarytą ar planuojamą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką

**PRANEŠIMAS APIE GALIMAI PADARYTĄ KORUPCINIO POBŪDŽIO NUSIKALSTAMĄ
VEIKĄ**

įstaigos pavadinimas, juridinio asmens kodas, adresas

pranešimą parengusio asmens pareigybė įstaigoje

vardas, pavardė

pranešimą parengusio asmens telefono numeris susisiekimui

**PRANEŠIMAS APIE GALIMAI PLANUOJAMĄ, DAROMĄ AR PADARYTĄ KORUPCINIO
POBŪDŽIO NUSIKALSTAMĄ VEIKĄ**

(pabraukti)

20 ____ m. _____ d.

(vieta)

Informacija apie galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką

1. Kokia galimai korupcinio pobūdžio nusikalstama veika padaryta?

Kyšininkavimas

Papirkimas

Pinigai

(daiktai, dovanų čekiai, maisto produktai, gėrimai
ar kitos vertybės, siūlomos nemokamos
paslaugos, nuolaidos ir kt.)

vizualiai iki 20 eurų

vizualiai nuo 20 iki 100 eurų

vizualiai virš 100 eurų

Pinigų suma _____ Eur

Banknotų skaičius vnt.

Nominalai

5 eurų

10 eurų

20 eurų

50 eurų

100 eurų

200 eurų

500 eurų

Jei kyšio dalykas ne pinigai (daiktai, dovanų čekiai, maisto produktai, gėrimai ar kitos vertybės, siūlomos nemokamos paslaugos, nuolaidos ir kt.) trumpas apibūdinimas.

2. Kas padarė galimą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką? Kokie galėjo būti asmens motyvai darant galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką?

3. Galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos padarymo vieta, laikas, būdas, kyšio dalyko trumpas apibūdinimas, vieta, kurioje palikta (voke, ant stalo, tarp dokumentų, kt.) ir kitos aplinkybės.

Duomenys apie galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką padariusį asmenį ar asmenis

Vardas ir pavardė

Darbovietė (pildoma, jei padarė
Darbuotojas)

Pareigos (pildoma, jei padarė
Darbuotojas)

Kontaktiniai duomenys

4. Ar yra kitų asmenų, kurie dalyvavo ar galėjo dalyvauti darant galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką? Jei taip, nurodykite, kas jie.	
5. Ar yra kitų asmenų ar Darbuotojų, žinojusių ar žinančių apie planuojamą, daromą ar padarytą galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką? Jei taip, pateikite jų kontaktinius duomenis.	
Duomenys apie galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką mačiusį asmenį ar asmenis	
Vardas ir pavardė	
Pareigos (Darbuotojo)	
Darbovietė (Darbuotojo)	
Telefono Nr.	
El. paštas	
6. Kada galimai korupcinio pobūdžio nusikalstama veika buvo padaryta ir kada apie tai sužinojote arba pastebėjote?	
7. Galimai korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką pagrindžiantys duomenys (dokumentai, garso, vaizdo įrašai, nuotraukos, galimą nusikalstamą veiką patvirtinančios kompiuterio ekrano langų kopijos, žinutės, elektroninio pašto pranešimų vaizdai, nuorodos į viešojoje erdvėje esančią informaciją ir t. t.):	
Yra	Nėra
Perduota policijai	Neperduota policijai
8. Pranešimas pasitvirtino	Pranešimas nepasitvirtino
9. Priimtas sprendimas pagal Taisyklių 10.2 punktą	Priimtas sprendimas pagal Taisyklių 10.3 punktą
Data	Parašas